

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

**UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CADASTRU, GEODEZIE ȘI CONSTRUCȚII**

CATEDRA DREPT PATRIMONIAL

Victor CATAN

ORGANELE DE OCROTIRE A NORMELOR DE DREPT

Suport de curs

**Chișinău
U.T.M.
2015**

Suportul de curs la disciplina „Organele de ocrotire a normelor de drept” tratează 15 teme de studiu, ce reflectă un domeniu special dedicat reglementărilor juridice a statutului și a specificului activităților organelor de ocrotire a normelor de drept.

Prezentul suportul de curs este destinat studenților anului I pentru realizarea programului de studiu a Catedrei „Drept Patrimonial” din cadrul F.C.G.C., Universitatea Tehnică a Moldovei.

Autor: Victor Catan, conferențiar universitar

Recenzent – Climova Alla, conf. univ., dr.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Victor Catan

Organele de ocrotire a normelor de drept: Suport de curs / Victor Catan; Univ. Tehnică a Moldovei.– Chișinău: Tehnica-UTM, 2015 –113p.

Referințe bibliogr.: p. 111-113 (40 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-366-0

347.91(075.8)

P68

Bun de tipar 07.04.15.	Formatul hârtiei 60x84 1/16.
Hârtie ofset. Tipar RISO	Tirajul 50 ex.
Coli de tipar 7,0	Comanda nr.24

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.
Secția Redactare și Editare a U.T.M.
2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9

© U.T.M., 2015

SUMAR

PRELIMINARII	4
TEMA 1. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND DISCIPLINA OOND	5
TEMA 2. JUSTIȚIA ȘI PRINCIPIILE EI DEMOCRATICE.....	12
TEMA 3. ORGANIZAREA JUDECĂTOREASCĂ ȘI ÎNFĂPTUIREA JUSTIȚIEI	15
TEMA 4. INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI ȘI COMPETENȚA LOR	22
TEMA 5. ADMINISTRAREA JUDECĂTOREASCĂ ȘI ORGANELE DE ASIGURARE A ÎNFĂPTUIRII JUSTIȚIEI.....	26
TEMA 6. ARBITRAJUL.....	43
TEMA 7 . PROCURATURA	45
TEMA 8. ORGANELE DE URMĂRIRE PENALĂ.....	60
TEMA 9. ORGANELE DE ASIGURARE A ORDINII PUBLICE ȘI COMBATERE A CRIMINALITĂȚII	64
TEMA 10. AVOCATURA.....	78
TEMA 11. AVOCATUL POPORULUI (OMBUDSMANUL).....	89
TEMA 12. ORGANELE SECURITĂȚII STATULUI	95
TEMA 13. SERVICIUL VAMAL	101
TEMA 14. SERVICIUL FISCAL DE STAT	103
TEMA 15. ORGANIZAȚII PARTICULARE DE DETECTIV ȘI DE PAZĂ.....	105

PRELIMINARII

Organele de ocrotire a normelor de drept ca disciplină distinctă în domeniul dreptului, are drept scop studierea unor elemente ale mecanismului puterii de stat și a mijloacelor de realizare a politicilor în domeniul asigurării ordinii de drept și îndeplinirii justiției. Această disciplină este considerată o continuare a cursurilor „Teoria generală a dreptului” și a „Dreptului constituțional” și prin studiul ei, va fi posibil de a face cunoștință cu dispozițiile legislative, principiile de activitate, structura și funcțiile organelor de ocrotire a normelor de drept, statutul juridic al personalului acestor organe. Spre deosebire de alte discipline juridice, care au ca obiect de studiu o ramură sau o subramură de drept, disciplina „Organele de ocrotire a normelor de drept” are un obiect de studiu interramural atât prin diversitatea reglementărilor legislative, cât și specificul organizării și funcționării acestor organe. Obiectivele principale a disciplinei se axează pe studiul: noțiunilor generale privind disciplina „Organele de ocrotire a normelor de drept”, justiției și a principiilor ei democratice, organizării judecătorești, particularităților caracteristice sistemului judecătoresc, administrării judecătorești și organelor de asigurare a îndeplinirii justiției, arbitrajului, procuraturii, organelor de urmărire penală, avocaturii, serviciului vamal, poliției, organelor securității statului ș.a..

Disciplina „Organele de ocrotire a normelor de drept” împreună cu alte discipline juridice, contribuie substanțial la pregătirea specialiștilor în domeniul dreptului.

Acest obiect e mult înrudit cu dreptul statului, dreptul constituțional, dreptul administrativ, dreptul procesual penal, dreptul muncii etc.

VII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Literatura de specialitate

1. D. Roman, T. Vâzdoagă. Organizarea și activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept în Republica Moldova. – Chișinău: 2004.
2. G. Lupu, G. Avornic. Teoria generală a dreptului. - Chișinău: 1997.
1. Moraru. Dreptul constituțional și instituții politice.- București: 1993.
3. E. Aramă. Istoria dreptului românesc. - Chișinău: 1995.
4. В.Симонов. Правоохранительные органы. - Москва: 1990.
5. Carlos Giner de Crado, Los Ombudsmen europeos, Ed.Tibiadado, Barcelona, 1996.
6. Legi și acte normative, comunicate oficiale, emise de către organele puterii de stat și administrației publice ale Republicii Moldova. – Chișinău: 1994.

Acte normative

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994
2. Codul de procedură penală din 14.03.2003
3. Codul vamal al Republicii Moldova din 20.07.2000
4. Legea privind organizarea judecătorească nr. 514–XIII din 06.07.1995, Monitorul Oficial nr. 58/641 din 19.10.1995
5. Legea cu privire la instanțele judecătorești economice, nr. 970 din 24.07.1996, Monitorul Oficial nr. 77/742 din 28.11.1996
6. Legea cu privire la sistemul instanțelor judecătorești militare nr. 836 din 17.05.1996, Monitorul Oficial nr. 51/482 din 01.08.1996
7. Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 – XIII din 20.07.1995, Monitorul Oficial nr. 59-60 din 26.10.1995
8. Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 789-XIII din 26.03.1996, Monitorul Oficial nr. 32-33/323 din 30.05.1996
9. Legea Republicii Moldova cu privire la Consiliului Superior al Magistraturii nr. 947 din 19.07.1996, Monitorul Oficial nr. 64/65 din 03.10.1996
10. Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, Monitorul Oficial nr.238-246 din 15.08.2014
11. Legea Nr.154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, Monitorul Oficial nr.190-192 din 14.09.2012
12. Legea nr.23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, Monitorul Oficial nr.88-89 din 20.05.2008

13. Legea cu privire la Procuratură nr.294 din 25.12.2008, Monitorul Oficial nr.55-56 din 17.03.2009
14. Legea nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, Monitorul Oficial nr.159 din 04.09.2010
15. Legea nr.1349-XIII din 17.10.1997 cu privire la avocații parlamentari, Monitorul Oficial nr.82-83/671 din 11.12.1997
16. Legea nr.52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Obbudsmanul), Monitorul Oficial nr.110-114 din 09.05.2014
17. Legea cu privire la poliție din 18.12.1990, Veștile, nr. 12/321 din 1990
18. Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Monitorul Oficial nr. 42-47 din 01.03.2013
19. Legea nr.283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, Monitorul Oficial nr.76-80 din 20.04.2012
20. Legea nr.215 din 4 noiembrie 2011 cu privire la frontiera de stat, Monitorul Oficial nr. 76-80 din 20.04.2012
21. Legea cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne nr.806 din 12.12.1991
22. Legea nr.283 din 04.07.2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, Monitorul Oficial nr.200-203 din 19.09.2003;
23. Legea securității statului nr.618-XIII din 31.10.1995, Monitorul Oficial nr.10-11 din 13.02.1997
24. Legea cu privire la organele securității statului nr.619-XIII din 31.10.1995, Monitorul Oficial nr.10-11/115 din 13.02.1997
25. Legea privind Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova nr.753 din 23.12.1999, Monitorul Oficial nr. 156/756 din 31.12.1999
26. Legea serviciului în organele vamale nr.1150-XIV din 20.07.2000, Monitorul Oficial nr. 106-108 din 24.08.2000
27. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.736 din 03.10.2012 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, Monitorul Oficial nr. 212-215 din 12.10.2012
28. Hotărârea Guvernului nr.1109 din 06.12.2010 „Pentru aprobarea Concepției de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestora, Monitorul Oficial nr. 247-251 din 17.12.2010
29. Hotărârea Guvernului nr.778 din 27.11.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia”, Monitorul Oficial nr.173 din 01.12.2009;